

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

BUDYNEK CENTRUM

SPOŁECZNO-KULTURALNEGO

ul. Trznadla 1, Czeladź

KOPALNIA
KULTURY

Instrukcję opracował:

Zatwierdzam do użytku służbowego:

Podstawa prawna opracowania: §6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719).

31.08.2020 r. Czeladź

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Cel i zakres instrukcji	5
3. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, w tym zagrożenie wybuchem.	6
3.1. Charakterystyka ogólna	6
3.2. Układ funkcjonalny	6
3.3. Konstrukcja budynku	7
3.4. Odległość od obiektów sąsiadujących – usytuowanie budynku.	8
3.5. Parametry pożarowe występujących substancji palnych.	8
3.6. Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wewnątrz i wyposażenia stałego 8	
3.7. Kategoria zagrożenia ludzi.	8
3.8. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.	9
3.9. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.	9
3.10. Podział obiektu na strefy pożarowe.	9
3.11. Klasa odporności pożarowej budynku oraz odporność ogniowa i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budynku.	9
3.12. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).	10
3.13. Drogi pożarowe	10
4. Wyposażenie obiektu w instalacje techniczne – zasady konserwacji i utrzymania.	11
4.1. Instalacja elektryczna	11
4.2. Instalacja odgromowa, piorunochronna	12
4.3. Instalacja wentylacyjna mechaniczna	12
5. Wyposażenie obiektu w instalacje przeciwpożarowe. Sposób poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.	13
5.1. Zagrożenie pożarowe	13
5.2. Oświetlenie ewakuacyjne	14
5.3. Gaśnice	15
5.4. Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	16
5.5. Instalacja hydrantowa	16
5.6. System sygnalizacji pożarowej	17
5.7. Scenariusz pożarowy	18
5.8. Samoczynne urządzenia oddymiające, przeciwpożarowe klapy odcinające, kurtyny przeciwpożarowe.	19
5.9. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	19

6. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu i zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru.....	21
6.1. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	21
6.2. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru	21
7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia	23
7.1. Zasady zachowania się pracowników i użytkowników	23
7.2. Zasady gaszenia pożaru	24
8. Zasady organizacji ewakuacji	27
8.1. Techniczne warunki ewakuacji.....	27
8.2. Scenariusz pożarowy	27
8.3. Przebieg ewakuacji.....	28
8.4. Sposób ewakuacji na wypadek pożaru	29
8.5. Obowiązki pracowników w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia	29
9. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	31
9.1. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.....	31
9.2. Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	31
9.3. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	32
10. Sposoby zaznajomienia użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.....	36
10.1. Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	36
11. Uwagi i wnioski.....	38
12. Wykaz przepisów przeciwpożarowych.....	39
13. Załączniki.....	40
13.1. Oświadczenie o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	41
13.2. Oświadczenie o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego	42
13.3. Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	43
13.4. Znaki ewakuacyjne.....	44
13.5. Znaki ochrony przeciwpożarowej	45
13.6. Techniczne środki ochrony przeciwpożarowej	46
13.7. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.....	47

1. Wstęp

Ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- prowadzenie działań ratowniczych.

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa powyżej, stosownie do obowiązków i zadań powierzonych w odniesieniu do budynków, obiektu budowlanego lub terenu, przejmuje w całości lub w części ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem.

Osoba fizyczna, osoba prawna, organizacja lub instytucje korzystające ze środowiska, budynku, obiektu lub terenu są obowiązane zabezpieczyć je przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem.

Właściciel, zarządca lub użytkownik budynku, obiektu budowlanego lub terenu, a także podmioty o których mowa powyżej, ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych.

Właściciel budynku, obiektu budowlanego lub terenu, zapewniając ich ochronę przeciwpożarową, jest zobowiązany:

- przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych,
- wyposażyć budynek lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
- zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
- zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
- przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej,
- zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
- ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
- Zgodnie z §207 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1065), budynek i urządzenia z nim związane powinny być zaprojektowane i wykonane w sposób zapewniający w razie pożaru:
 - nośność konstrukcji przez określony czas,
 - ograniczenie rozprzestrzeniania się ognia i dymu wewnątrz budynku,
 - ograniczenie rozprzestrzeniania się pożaru na obiekty budowlane i tereny przyległe,
 - możliwość ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób uwzględniający bezpieczeństwo ekip ratowniczych.

2. Cel i zakres instrukcji

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego obejmująca Centrum Społeczno-Kulturalne zwana dalej Instrukcją zlokalizowanego w Czeladzi, ul. Trznadla 1, stanowi realizację postanowienia §6 ust.1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719).

Instrukcja zawiera:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie, oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - odległości od obiektów sąsiadujących,
 - parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - wskazania dojsć do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;
- wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję.

Do zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegania ustaleń w niej zawartych zobowiązani są wszyscy pracownicy i użytkownicy rozpatrywanego obiektu bez względu na charakter wykonywanej pracy oraz stanowisko.

3. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, w tym zagrożenie wybuchem.

3.1. Charakterystyka ogólna

Budynek objęty opracowaniem jest budynkiem dwukondygnacyjnym, podpiwniczonym z dachem płaskim. Część pomieszczeń w kondygnacji piwnicznej w części centralnej została zasypana. Ze względu na rozczłonkowanie bryły budynku można wyróżnić następujące części:

- część użytkowa z salami ogólno-funkcyjnymi (północna część budynku),
- część komunikacyjna z główną klatką schodową (północno - centralna część budynku z wejściem od ul. Trznadla),
- sala wielofunkcyjna (centralna część budynku),
- zaplecze sceny (zachodnia część budynku),

3.2. Układ funkcjonalny

• Piwnica

Kondygnacja piwnicy została wykorzystana jako kondygnacja techniczna, studio nagrań oraz pomieszczenia pomocnicze. W części technicznej zlokalizowane zostały: pomieszczenie wymiennikowni, pomieszczenie rozdzielni głównej, serwerowni, hydroforni, pomieszczenie gospodarcze oraz korytarz, w którym zostały poprowadzone instalacje techniczne. Studio nagrań składa się z trzech pomieszczeń: reżyserki, studia oraz zaplecza. Część pomocnicza składa się z wydzielonych czterech pomieszczeń pomocniczych. Z kondygnacji piwnicy prowadzą dwa wyjścia na zewnątrz: jedno zlokalizowane jest w części z pomieszczeniami pomocniczymi i wychodzi na wschodnią część budynku, drugie prowadzi ze studia nagrań i wychodzi na zachodnią część budynku. Klatki komunikacyjne prowadzące na zewnątrz łączą część piwniczną z parterem budynku.

• Parter

Na kondygnacji parteru zlokalizowana została: część komunikacyjna, część z salami wielofunkcyjnymi, sala wielofunkcyjna z widownią i sceną i z zapleczem sceny. W części komunikacyjnej zlokalizowana jest recepcja, poczekalnia, oraz dostępne jest pomieszczenie szatni, które zlokalizowane jest pod balkonem sali wielofunkcyjnej. W części z salami wielofunkcyjnymi znajduje się wydzielony hol komunikacyjny, szatnia, dwie sale wielofunkcyjne (w tym jedna dzielona ścianką składaną), aneks kuchenny, pomieszczenie na odpady z dostępem z zewnątrz i część higieniczno-sanitarną. W części sali wielofunkcyjnej znajduje się teleskopowa trybuna składana, hol komunikacyjny, magazyn do przechowywania foteli dostawianych. Część ze sceną składa się ze sceny, pomieszczenia zaplecza sceny z wydzielonym WC i magazynem. Kondygnacja parteru skomunikowana jest z 1 piętrem za pomocą istniejącej klatki schodowej.

- **I Piętro**

Kondygnacja piętra podzielona jest na część komunikacyjną w której zlokalizowane zostały dwa biura z recepcją, część z dwoma salami wielofunkcyjnymi i z zapleczem socjalnym oraz WC ogólnodostępnym, balkon sali wielofunkcyjnej z pomieszczeniem projektowni. Dodatkowo na piętrze zlokalizowane są dwa pomieszczenia magazynowe: jedno zlokalizowane przy sali wielofunkcyjnej i drugie zlokalizowane nad pomieszczeniem magazynowym w części zaplecza sceny. W pomieszczeniu 0.25 zaplecza sceny znajduje się też antresola nad pomieszczeniem WC z wyjściem technicznym na dach.

3.3. Konstrukcja budynku

- fundamenty: monolityczne, ruszt żelbetowy lub murowane;
- konstrukcja nośna:
 - bryła główna: ściany murowane w różnym rozstawie w zależności od funkcji,
 - aula: mur pełny z cegły gr. 47cm,
 - część komunikacyjna: mur pełny z cegły gr. 44 cm,
 - część z wielofunkcyjnymi: mur pełny z cegły gr. 44 cm,
 - część zaplecza sceny: mur pełny z cegły gr. 44 cm,
- ściany nienośne: zewnętrzne: mur pełny z cegły gr. 40 cm,
- schody: główne - żelbetowe płytowe,
- tropy: strop Ackermana,
- dach: stropodach Akerman z warstwą żużlu, nad salą widowiskową zaprojektowano kratownice stalową

Podstawowe dane:

- powierzchnia zabudowy – 695,60 m²,
- powierzchnia użytkowa – 1129,52 m²,
- kubatura – 4910,10 m³,
- wysokość budynku – ok. 7,85 m, budynek niski (N),
- ilość kondygnacji nadziemnych – 2,
- ilość kondygnacji podziemnych – 1;

3.4. Odległość od obiektów sąsiadujących – usytuowanie budynku.

Obiekt spełnia wymagania wynikające z §271 „warunków technicznych” w zakresie odległości od obiektów sąsiednich. Od strony północno-wschodniej obiekt sąsiaduje z budynkiem handlowym w odległości około 11 metrów. Od strony wschodniej znajduje się sklep spożywczy w odległości około 56 metrów. Od zachodu w najbliższym sąsiedztwie zlokalizowane są prywatne garaże w odległości około 20 metrów, a dalej infrastruktura mieszkalna. Od południa znajduje się ulica Francuska oraz przedsiębiorstwo produkcyjno-usługowe w odległości około 32 metrów.

3.5. Parametry pożarowe występujących substancji palnych.

W budynku nie przewiduje się składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych tj. rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719).

W rozpatrywanym budynku zakłada się typowe zagrożenie przewidywane dla obiektów z pomieszczeniami socjalnymi, biurowymi oraz salami dla widowni - średnia wartość mocy pożaru na jednostkę powierzchni wynosi od 250 do 500kW/m². Szybkość rozwoju pożaru ocenia się za pomocą czasów do wystąpienia warunków krytycznych w środowisku pożaru określonych parametrami pożaru takimi jak: temperatura górnej i dolnej warstwy, położenie górnej warstwy, stężenie produktów spalania i tlenu.

3.6. Wymagania przeciwpożarowe dla elementów wykończenia wnętrz i wyposażenia stałego

Stale elementy wyposażenia wnętrz są co najmniej trudno zapalne odpowiadające wymaganiom Polskiej Normy. Okładziny sufitów oraz sufity podwieszane wykonane zostały z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia. W zakresie wystroju wnętrz przyjęto następujące zasady:

- zabronione jest stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozpadu są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące;
- na drogach komunikacji ogólnej służącej celom ewakuacji zabronione jest stosowanie materiałów łatwo zapalnych;

3.7. Kategoria zagrożenia ludzi.

Zgodnie z „warunkami technicznymi” obiekt klasyfikuje się do kategorii zagrożenia ludzi ZLIII i ZLI.

Maksymalna liczba ludzi mogących przebywać w budynku CSK:

- sala główna wielofunkcyjna 263 osoby na widowni, plus około 80 osób zaplecza i osób występujących na scenie;
- sale wielofunkcyjne: parter 26 + 12 osób, piętro 21 + 24 osób;
- recepcja (parter): 2 osoby;
- szatnia (parter) : 1 osoba;
- sekretariat (piętro) : 1 osoba;
- biura (piętro): 4 osoby;
- studio nagrań (piwnica): 20 osób;

- sale prób (piwnica): 3 x 5 osób;

Łącznie – 470 osób.

3.8. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego.

Nie określa się wielkości gęstości obciążenia ogniowego dla pomieszczeń zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi - ZL. Dla pomieszczeń gospodarczych i technicznych mieszczących się w piwnicy gęstość obciążenia ogniowego wynosi do 500 MJ/m².

3.9. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń oraz przestrzeni zewnętrznych.

W obiekcie nie występują pomieszczenia i przestrzenie zewnętrzne zagrożone wybuchem.

3.10. Podział obiektu na strefy pożarowe.

Obiekt stanowi jedną strefę pożarową o powierzchni 1129,52 m².

Klatka schodowa wraz z przyległym holem została zabezpieczona poprzez:

- obudowanie ich elementami o klasie odporności ogniowej co najmniej REI60 i EI60 (dot. przeszklenia);
- wydzielenie pomieszczenia szatni za pomocą opuszczanej automatycznie kurtyny przeciwpożarowej o klasie odporności ogniowej EW30;
- wyposażenie klatki schodowej w dwie kalpy oddymiające o powierzchni czynnej oddymiania wynoszącej co najmniej 1,0 m² (każda);
- zapewnienie napływu powietrza poprzez drzwi o powierzchni co najmniej wymiarze 1,8m x 2,0m.

Część techniczna i gospodarcza w piwnicy została oddzielona od części ZL poprzez zastosowanie drzwi przeciwpożarowych o klasie odporności ogniowej EI30 z samozamykaczem.

Przejścia instalacyjne przechodzące przez strop piwnicy (dot. pomieszczeń technicznych i gospodarczych) zostały zabezpieczone do klasy odporności ogniowej EI60.

3.11. Klasa odporności pożarowej budynku oraz odporność ogniowa i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budynku.

Wymagana klasa odporności pożarowej „C”. Wymagana klasa odporności ogniowej elementów budynku dla klasy „C” odporności pożarowej:

- główna konstrukcja nośna – R60 (NRO),
- stropy – REI60 (NRO),
- ściana zewnętrzna – EI30 (NRO),
- ściana wewnętrzna – EI15 (NRO),
- konstrukcja dachu – R15 (NRO),
- przekrycie dachu – RE15 (NRO),
- obudowa poziomych dróg ewakuacyjnych – EI30 (NRO),
- konstrukcja schodów - R60 (wykonane z materiałów niepalnych).
- NRO – nierozprzestrzeniające ognia.

Stalowa konstrukcja dachu jest zabezpieczona do klasy odporności ogniowej R15.

3.12. Warunki ewakuacji, oświetlenie awaryjne (bezpieczeństwa i ewakuacyjne).

Ewakuacja pionowa odbywa się klatką schodową łączącą parter z piętrem. Klatka ta posiada następujące parametry użytkowe: szerokość biegu 1,1m; szerokość spocznika od 1,13m do 1,15m, wysokość stopni 17cm.

Do ewakuacji z piwnicy służą dwie klatki schodowe łączące tylko parter z kondygnacją podziemną:

- klatka schodowa po lewej stronie budynku - szerokość biegu 1,1m; szerokość spocznika 1,5m, wysokość stopni 19cm,
- klatka schodowa po prawej stronie budynku - szerokość biegu od 1,0m do 1,15m; szerokość spocznika 1,06m, wysokość stopni od 16cm do 20cm.

Ponadto, pomieszczenie magazynowe 1.14 połączone jest z parterem poprzez schody o szerokości 0,8m, wysokość stopni ok. 18cm.

Z obiektu na zewnątrz prowadzą wyjścia ewakuacyjne o szerokości:

- 1,25m - dot. wyjścia z klatki schodowej po lewej stronie budynku;
- 1,2m i 1,8m - dot. wyjścia z hollu;
- 2 x 1,1m - dot. wyjść z sali wielofunkcyjnej;
- 0,9m - dot. wyjścia z klatki schodowej po prawej stronie budynku.

Z zaplecza sceny istnieje możliwość wyjścia poprzez drzwi o szerokości 1,4m - otwierające się na zewnątrz. Szerokość korytarzy ewakuacyjnych wynosi co najmniej 1,2m (ewakuacja do 20 osób) i 1,4m.

Długości przejść ewakuacyjnych nie przekraczają 40m – są spełnione.

Długości dojść ewakuacyjnych przekracza wartości dopuszczalne - ponad 10m. Długość ta wynosić będzie maksymalnie ok. 14,5m i 15,5m dla pomieszczeń zlokalizowanych w piwnicy – przeznaczonych na pobyt ludzi.

Wejścia do pomieszczeń posiadają szerokość co najmniej 0,9m.

W sali wielofunkcyjnej została wykonana trybuna rozkładana - dla 153 osób - łącząca balkon z parterem. Trybuna ta posiada konstrukcję stalową i elementy drewniane i tapicerowane klasyfikowane jako co najmniej trudnozapalne.

Szerokość przejść między rzędami i przejść komunikacyjnych jest zgodna z §261 warunków technicznych - za wyjątkiem dwóch najwyższych rzędów gdzie szerokość przejścia komunikacyjnego wynosi min. $0,93m = 0,63m + 0,3m$ (ewakuacja 12 osób). Szerokość ta ograniczona jest poprzez podesty sceny znajdujące się na różnej wysokości podzielonymi dwoma stopniami.

Wysokość holu wynosi ok. 2,8m.

Drzwi ewakuacyjne z sali wielofunkcyjnej prowadzących na zewnątrz budynku zostały wyposażone w dźwignie antypaniczne.

Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych zgodnie z PN w tym zakresie.

3.13. Drogi pożarowe

Dla budynku drogę pożarową pełni ul. Trznadla. Droga pożarowa została zapewniona zgodnie z §12 ust.7 rozporządzenia MSWiA.

4. Wyposażenie obiektu w instalacje techniczne – zasady konserwacji i utrzymania.

Instalacje i urządzenia techniczne będące wyposażeniem obiektów powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczegółowych. Wszystkie instalacje należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi ustalonymi przez producenta a w szczególności poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatowanie instalacji i urządzeń, których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia jest zabronione.

Okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznej sprawności, powinny być poddawane:

- instalacje i urządzenia służące ochronie środowiska;
- instalacje narażone na szkodliwe wpływy atmosferyczne i niszczące działanie czynników występujących podczas użytkowania obiektu;
- przewody kominowe (spalinowe i wentylacyjne);

Okresowej kontroli, co najmniej raz na pięć lat, poddawane winny być instalacja elektryczna i odgromowa w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji i urządzeń.

Okresowej kontroli, co najmniej raz na 5 lat, polegającej na sprawdzeniu stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej całego obiektu budowlanego, estetyki obiektu oraz jego otoczenia; kontrolą tą powinno być objęte również badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu, zabezpieczeń i środków ochrony od porażeń, oporności izolacji przewodów oraz uziemień instalacji aparatów.

Kontrolę stanu technicznego instalacji elektrycznych przeprowadzać mogą wyłącznie osoby posiadające wymagane kwalifikacje w zakresie dozoru lub usług wykonywania naprawy i konserwacji urządzeń energetycznych.

4.1. Instalacja elektryczna

Obiekt wyposażony jest w instalację elektryczną w wykonaniu podstawowym – instalacja oświetlenia 230 V – 50 Hz.

Całkowite wyłączenie prądu dla obiektu możliwe jest poprzez użycie głównego wyłącznika prądu, zlokalizowanego wewnątrz głównej rozdzielni prądu.

Obiekt jest wyposażony w przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Istotny wpływ na bezpieczeństwo pożarowe, podczas eksploatacji budynku wywierają mogą zamontowane w nim instalacje elektroenergetyczne. Ich stan techniczny nie powinien przyczynić się do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzeniania ognia.

Instalację elektryczną, należy poddawać okresowym przeglądom i badaniom, co najmniej raz na 5 lat, w zakresie:

- skuteczności zastosowanych środków ochrony przeciwporażeniowej;
- rezystancji izolacji przewodów roboczych;
- dopuszczalnych wartości napięć i obciążeń;

Wszelkie prace w zakresie instalacji mogą być wykonywane tylko przez osoby posiadające wymagane uprawnienia. Prowadzone konserwacje powinny być rejestrowane w postaci protokołów załączanych do książki obiektu budowlanego.

Instalacja elektryczna została wyposażona w przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Obiekt jest wyposażony w instalację fotowoltaiczną zlokalizowaną na dachu. Siła fotowoltaiki to 25 kW. Na dachu również znajduje się rozłącznik, który powoduje, że prąd stały nie schodzi w dół do budynku za pomocą falownika. Po wyłączeniu napięcia w budynku nie będzie napięcia stałego, będzie tylko na modułach na dachu.

4.2. Instalacja odgromowa, piorunochronna

W czasie eksploatacji budynku instalacja podlega okresowym badaniom technicznym. Pełne okresowe badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić, co najmniej raz na 5 lat, swoim zakresem powinny one obejmować:

- oględziny części nadziemnej – polegają na sprawdzeniu zwłaszcza materiału przewodów, zabezpieczenia przed korozją, prowadzenia i zamocowania przewodów, wykonania złączy, zwróceniu uwagi na ewentualne uszkodzenia mechaniczne,
- sprawdzenie ciągłości połączeń części nadziemnej – badanie za pomocą omomierza lub mostka do pomiaru rezystancji przyłączonego z jednej strony do zwodów, z drugiej zaś do przewodu uziemiającego lub uziomu,
- pomiar rezystancji uziemienia – wykonywać należy zawsze tą samą metodą mostkową lub techniczną.

Niepełne badania techniczne instalacji piorunochronnej należy prowadzić co najmniej raz w roku w porze wiosennej, najlepiej do końca kwietnia oraz w przypadkach, gdy zachodzi możliwość uszkodzenia instalacji odgromowej na przykład po remoncie, zmianie elementów pokrycia dachu lub elewacji, bardzo silnych wiatrach, uderzeniu pioruna itp. Badania te polegają na sprawdzeniu czy instalacja nadaje się do dalszej eksploatacji na podstawie oględzin części nadziemnej.

Instalacja spełnia wymagania jej stawiane, jeżeli wszystkie elementy badania wykazują efekt dodatni. Jeżeli podczas badań występują wyniki ujemne, instalację należy naprawić i przeprowadzić ponowne próby. Po zakończeniu badań należy sporządzić protokół z badania instalacji odgromowej, który powinien być załączony do książki obiektu budowlanego.

Badania stanu technicznego instalacji powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie napraw lub konserwacji urządzeń piorunochronnych.

4.3. Instalacja wentylacyjna mechaniczna

Przewody wentylacji mechanicznej w budynku są wykonane z materiałów niepalnych. W przejściach tranzytowych przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego kanałów wentylacji bytowej wyposażone są w kłapy odcinające EIS o odporności równej wartości oddzielenia lub odporności alternatywnie obudowane w tej samej klasie na całej swojej długości przebiegu przez inną strefę pożarową. Przewodach wentylacyjnych nie należy prowadzić innych instalacji. Przewody wentylacji zostały wykonane i poprowadzone w taki sposób, aby w przypadku pożaru nie oddziaływały siłą większą niż 1kN na elementy budowlane, a także, aby przechodziły przez przegrody w sposób umożliwiający kompensację wydłużeń przewodów.

Jako otuliny przewodów wentylacji zastosowano wyłącznie materiały posiadające cechę nierozprzestrzeniających ognia (NRO).

Badania stanu technicznego instalacji powinny przeprowadzać osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie napraw lub konserwacji urządzeń wentylacyjnych.

Instalacje należy poddawać okresowym badaniom w zakresie sprawności technicznej, co najmniej raz na rok.

5. Wyposażenie obiektu w instalacje przeciwpożarowe. Sposób poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe, będące wyposażeniem budynku, powinny pod względem bezpieczeństwa pożarowego odpowiadać warunkom technicznym określonym w Polskich Normach oraz przepisach szczególnych. Instalacje i urządzenia przeciwpożarowe należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji.

Nie należy dokonywać żadnych zmian lub modyfikacji w istniejących instalacjach bez konsultacji z projektantem lub instalatorem danego systemu (lub inną wykwalifikowaną w tym zakresie osobą).

Urządzenie przeciwpożarowe rozumie się przez to urządzenie (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których jest zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacji oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe kłapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta danego urządzenia przeciwpożarowego bądź gaśnicy, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

5.1. Zagrożenie pożarowe

Zagrożenie pożarowe jest to określone prawdopodobieństwo powstania i rozprzestrzeniania się pożaru. Stopień tego zagrożenia jest różny w zależności od udziału czynników prowadzących do zaistnienia pożaru decydujących o jego przebiegu i o intensywności zjawisk towarzyszących. W praktyce dla uproszczenia oceny stopnia zagrożenia pożarowego i związanego z tym zagrożenia ludzi, ustalono odpowiednimi przepisami umowne zasady klasyfikacji obiektów (pomieszczeń, urządzeń technologicznych, składowisk) poprzez określenie:

odpowiedniej kategorii zagrożenia ludzi,
wielkości występujących gęstości obciążeń ogniowych,
możliwości zagrożenia wybuchem.

Szczegółowe ustalenia czynników i stopnia zagrożenia pożarowego jest punktem wyjściowym przy ustalaniu wymagań dotyczących sposobu i zakresu zabezpieczeń.

Jest także jednym z najistotniejszych zagadnień związanych z prawidłowym zaprojektowaniem, wykonaniem i eksploatacją obiektów oraz warunkuje odpowiedni dobór urządzeń i instalacji użytkowych np. wentylacyjnych, ogrzewczych, elektrycznych, mechanicznych, a także konstrukcji budynków i odległości między obiektami, składowiskami, itp. Zagrożenie pożarowe determinowane jest nie tylko parametrami fizyko-chemicznymi substancji stosowanych w procesach technologicznych, ale także stanem technicznym maszyn, urządzeń i instalacji, sposobem składowania materiałów palnych itp. oraz w sferze

organizacyjnej tj. prawidłowym określeniem, realizowaniem i egzekwowaniem obowiązków w zakresie zapobiegania pożarom na wszystkich stanowiskach pracy.

5.2. Oświetlenie ewakuacyjne

Obiekt jest wyposażony w oświetlenie ewakuacyjne, zapewniające natężenie oświetlenia w każdym punkcie dróg ewakuacyjnych, nie mniejsze niż 1,0 lx, załączające się samoczynnie w ciągu 2s po zaniku oświetlenia podstawowego. w miejscu urządzenia przeciwpożarowego oświetlenie ewakuacyjne powinno być nie mniejsze niż 5,0 lx. Zastosowane punkty oświetlenia ewakuacyjnego z własnymi, rezerwowymi źródłami zasilania. Ich pojemność powinna zapewnić wymagane oświetlenie w czasie 1 godziny.

Kierunki ewakuacji powinny być oznakowane znakami fluoroscencyjnymi, ustalonymi w Polskich Normach (PN-92/N-01256/02Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja). Obiekt jest wyposażony w oświetlenie ewakuacyjne.

Oświetlenie awaryjne jest określeniem kilku specyficznych odmian oświetlenia, to znaczy:

- Ewakuacyjnego, które z kolei należy podzielić na:
 - Oświetlenie dróg ewakuacyjnych;
 - Oświetlenie strefy otwartej;
 - Oświetlenie strefy wysokiego ryzyka.
- Zapasowego.

W przypadku dróg ewakuacyjnych o szerokości do 2 m, średnia wartość natężenia oświetlenia na podłodze wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej powinna być nie mniejsza niż 1 lx, natomiast na centralnym pasie drogi (obejmującej nie mniej niż połowę jej szerokości), natężenia oświetlenia powinno stanowić co najmniej 50 % podanej wartości. Szersze drogi ewakuacyjne mogą być traktowane jako kilka dróg o szerokości 2 m lub mogą być oświetlone jak w strefach otwartych. Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia wzdłuż centralnej linii drogi ewakuacyjnej nie powinien być większy niż 40:1.

W strefie otwartej natężenie oświetlenia nie powinno być mniejsze niż 0,5 lx na poziomie podłogi, na niezabudowanym polu czynnym strefy otwartej, z wyjątkiem wyodrębnionego przez wyłączenie z tej strefy obwodowego pasa o szerokości 0,5 m. Stosunek maksymalnego do minimalnego natężenia oświetlenia w strefie otwartej nie powinien być większy niż 40:1.

Z uwagi na charakterystykę obiektu zastosowano oprawy oświetlenia awaryjnego pełniące funkcję oświetlenia drogi ewakuacyjnej oraz strefy otwartej, nie występują strefy wysokiego ryzyka. Wewnętrzne moduły awaryjne zasilające oprawy ewakuacyjne posiadają co najmniej 1-godzinną autonomię działania.

Oświetlenie ewakuacyjne powinno być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Oświetlenie ewakuacyjne. Testowanie lamp oświetlenia ewakuacyjnego odbywać się powinno w tzw. próbach codziennych, miesięcznych i rocznych:

- Test codzienny:
 - wskaźniki prawidłowości działania powinny być sprawdzone wzrokowo;
- Test comiesięczny:
 - włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej i każdego znaku wyjścia oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez

symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzić wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się czy istnieją, czy są czyste oraz czy prawidłowo funkcjonują;

- Test coroczny:
 - każdą oprawę oświetleniową i znak oświetlony wewnątrz należy testować przez czas jak w teście miesięcznym, jednakże w przypadku pełnego znamionowego czasu trwania – zgodnie z informacją producenta;
 - należy przywrócić zasilanie oświetlenia podstawowego i sprawdzić każdą lampkę kontrolną lub urządzenie w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego. Zaleca się sprawdzenie poprawności działania układu ładowania;
 - w dzienniku należy zapisać datę i wyniki testu;

Według *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie wykazu wyrobów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego lub ochronie zdrowia i życia oraz mienia, a także zasad wydawania dopuszczenia tych wyrobów do użytkowania (DzU nr 85, poz. 553) rozdziału 13.2.1.* oraz normy *PN-EN 60598-2-22:2015-01 P* ze względów bezpieczeństwa, zaleca się, aby akumulatory w oprawach awaryjnych były wymieniane po 4 latach eksploatacji nie zależnie od ich stanu. Duży wpływ na trwałość akumulatorów ma pierwsze ładowanie, które powinno trwać bez przerw, przez co najmniej 24h.

Awaryjne oprawy oświetleniowe winny posiadać znak rozpoznawczy w postaci żółtego paska o szerokości 2cm.

5.3. Gaśnice

Budynek powinien być wyposażony w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. Przedmiotowy obiekt powinien być wyposażony w co najmniej 12 jednostek środka masy gaśniczego.

Przy ustalaniu rodzaju gaśnic oraz ich rozmieszczaniu należy stosować następujące zasady:

- co najmniej jedna jednostka sprzętu o masie środka gaśniczego 2kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałymi urządzeniami gaśniczymi zakwalifikowanej jako obiekty ZL,
- gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:
 - w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, a w szczególności:
 - przy wejściach do budynków,
 - na korytarzach,
 - przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
 - w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
 - w obiekcie wielokondygnacyjnym – w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki;

- oznakowanie miejsc gaśnic powinno być zgodne z Polskimi Normami,
- do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m,
- odległość dojścia do sprzętu z dowolnego miejsca w obiekcie nie powinna być większa niż 30m,
- do gaszenia pożarów grupy A (w których występuje zjawisko spalania żarowego np. drewno, papier, tkaniny) stosuje się gaśnice płynowe, pianowe, proszkowe oznaczone symbolem ABC lub hydranty wewnętrzne,
- do gaszenia pożarów grupy B (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np. benzyn, alkoholi, olejów, tłuszczów, lakierów) stosuje się zamiennie gaśnice pianowe, śniegowe, proszkowe,
- do gaszenia pożarów grupy C (gazów palnych np. propanu, acetyleny, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe,
- do gaszenia pożarów grupy D (metali lekkich np. magnezu, sodu, potasu, litu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,
- do gaszenia pożarów grupy F (tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone,
- do gaszenia pożarów poszczególnych urządzeń elektrycznych pod napięciem i innych materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń stosuje się gaśnice śniegowe, proszkowe przeznaczone do gaszenia urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (etykieta informująca umieszczona na gaśnicy).

Sposób użycia gaśnic znajduje się na naklejonej na sprzęt instrukcji. Znajomość użycia gaśnic jest jednym z podstawowych obowiązków każdego pracownika.

Gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno-ruchowej oraz instrukcji obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne powinny być przeprowadzone w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

5.4. Przeciwożarowy wyłącznik prądu

Przeciwożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru, należy stosować w strefach pożarowych o kubaturze przekraczającej 1 000 m³ lub zawierających strefy zagrożone wybuchem.

Przeciwożarowy wyłącznik prądu, który powinien spełniać wymogi § 183 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych(...) (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 1065).

Instalacja elektryczna została wyposażona w przeciwożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ do wszystkich obwodów. Przeciwożarowy wyłącznik prądu jest usytuowany w pobliżu głównego wejścia wewnątrz obiektu. Dokładne usytuowanie zaznaczone na planie graficznym.

5.5. Instalacja hydrantowa

Budynek wyposażony instalację wodociągową przeciwpożarową z zabudowanymi hydrantami przeciwpożarowymi. Szafki hydrantowe wewnętrzne wyposażone są w hydrant DN25 z zawieszanym węzłem tłoczonym półsztywnym $\phi 25\text{mm}$, o długości 30 m. Szafki hydrantowe stosownie oznakowano tabliczką znamionowa zgodnie z PN-EN 671-1 oraz znakiem bezpieczeństwa "HYDRANT WEWNĘTRZNY" wg PN-EN ISO 7010:2012. Wyposażenie szafek powinno zasięg hydrantów niezbędny do ich skutecznego użycia w każdym z pomieszczeń budynków. Na terenie obiektu znajdują się 4 hydranty (3 sztuki – parter; 1 sztuka – podziemie).

Co najmniej raz do roku należy przeprowadzać kontrolę stanu technicznego, kompletności wyposażenia oraz oznakowania szafek hydrantowych. Instalację hydrantów wewnętrznych należy poddawać okresowej kontroli w zakresie parametrów ciśnienia i wydatku. Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.

Wszelkie badania (przeeglądy techniczne i konserwacyjne) powinny być odnotowane w stosownych protokołach, następnie dołączonych do książki obiektu budowlanego.

5.6. System sygnalizacji pożarowej

Wszelkie przeglądy techniczne, naprawy instalacji sygnalizacji pożaru powinny być odnotowywane w książce pracy instalacji. Wszelkie czynności konserwacyjne przy gniazdach, czujkach, ręcznych ostrzegaczach pożarowych i izolatorach zwarć należy wykonywać zgodnie z DTR producenta. Przeglądy instalacji sygnalizacji powinny odbywać się dwa razy w ciągu roku, mniej więcej w równych odstępach czasu.

W trakcie przeglądu sprawdzeniu podlegają następujące elementy:

- pętla dozorowa, z której przynajmniej 50% elementów powinno być wprowadzone w stan alarmu,
- każda czujka winna być wprowadzona w stan alarmu pożarowego przynajmniej raz w roku.

Sprawdzenie pętli dozorowej:

- przeprowadzić kontrolę wzrokową linii dozorowej (czujki, przyciski, sygnalizatory, moduły liniowe itp.) pod kątem uszkodzeń mechanicznych – uszkodzenia usunąć poprzez naprawę lub wymianę na fabrycznie nowe elementy,
- wprowadzić wybrane czujki z poszczególnych pętli dozorowych w stan alarmu poprzez jego symulację w postaci zadymienia czujki lub naciśnięcia przycisku ROP – sprawdzić poprawność zadziałania czujki oraz wszystkich procedur wykonawczych.
- minimum raz w roku należy sprawdzić wszystkie czujki i przyciski ROP pod kątem pracy w stanie alarmu,
- każdorazowo podczas konserwacji systemu należy dokonać wysterowania odpowiednich przełączników sterujących. Należy wykonać to kumulując alarm pożarowy w poszczególnych częściach budynku biurowo-socjalnego, obserwując poprawność reakcji,
- po zakończeniu sprawdzania systemu zresetować czujki poprzez załączenie odpowiedniej linii dozorowej.

Obejmuje ochroną wszystkie przestrzenie (pomieszczenia) budynku – system adresowalny. System sygnalizacji pożarowej zostanie zrealizowany zgodnie z postanowieniami PKN-CEN/TS 54-14:2006.

System będzie realizował w przypadku powstania pożaru zadania wynikające z przyjętego scenariusza rozwoju zdarzeń, a w szczególności powodujące:

- zadziałanie sygnalizatorów akustycznych,
- uruchomienie urządzeń oddymiających klatkę schodową wraz z holem,
- wyłączenie pracy centrali klimatyzacyjnych/wentylacyjnych;
- opuszczenie kurtyny przeciwpożarowej EW30.

5.7. Scenariusz pożarowy

W przypadku powstania pożaru w obiekcie użyteczności publicznej najważniejsze jest zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji. Jednocześnie z uwagi na fakt, iż w budynku tym powstały pożar charakteryzuje się średnim i szybkim rozwojem niezmiernie istotne jest podjęcie działań przez stałych użytkowników budynku, tak aby opanować sytuację pożarową oraz w możliwie najkrótszym czasie opuścić strefę zagrożoną.

Sytuację pożarową opanować mogą także osoby zatrudnione na terenie obiektu, które powinny podjąć próbę ugaszenia ognia przez dostępne hydranty wewnętrzne i/lub gaśnice.

Podanie środka gaśniczego na palący się przedmiot lub materiał spowoduje, iż pożar przestanie rozwiać się z szybkością podaną powyżej.

Z uwagi na fakt, iż obiekt stanowi jedną strefę pożarową przewiduje się jeden algorytmysterowania urządzeń przeciwpożarowych.

Rozpatrując możliwy scenariusz pożarowy w omawianym wariancie powstania pożaru należy stwierdzić, iż najbardziej prawdopodobny jest pożar w jednym z pomieszczeń biurowych lub w sali wielofunkcyjnej. W tym wariancie przewiduje się, iż pożar będzie się swobodnie rozwijał do momentu jego wykrycia i rozpoczęcia akcji gaśniczej. W przypadku, gdy pożar powstanie w ciągu dnia – zostanie on zauważony najprawdopodobniej przez jednego z pracowników. Jego ugaszenie będzie możliwe przy pomocy gaśnic lub hydrantów wewnętrznych.

W związku z powyższym przewiduje się następujący scenariusz:

- pożar się rozprzestrzenia, dym unosi się ku górze;
- czujka Systemu Sygnalizacji Pożarowej wykrywa pożar i generuje alarm pożarowy I stopnia (około 100s) lub jeden z pracowników, osoba postronna lub pracownik ochrony wciska najbliższy przycisk ROP generowany jest alarm II stopnia;
- CSP sygnalizuje alarm pożarowy I stopnia,
- alarm nie zostaje potwierdzony przez obsługę po 30 sekundach centrala automatycznie generuje alarm II stopnia;
- otrzymanie alarmu zostaje potwierdzone na CSP przez obsługę, obsługa sprawdza prawdziwość alarmu pożarowego, jeśli pożar wystąpił – uruchamia najbliższy przycisk ROP;
- generowany jest alarm II stopnia;
- na skutek wygenerowania alarmu II stopnia CSP (alarm ten generowany jest przez wciśnięcie przycisku ROP lub poprzez upływanie zwłoki czasowej - po alarmie I stopnia) wykonuje następujące sterowania: wyemitowanie przez sygnalizatory akustyczne alarmu pożarowego (dot. całości budynku);
- zatrzymanie pracy central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych;
- zwolnienie kontroli dostępu - w przypadku jej zastosowania;

- zamknięcie przeciwpożarowych klap odcinających;
- uruchomienie urządzeń oddymiających klatkę schodową wraz z holem,
- opuszczenie kurtyny przeciwpożarowej EW30,
- pracownik podejmuje próbę ugaszenia pożaru przy pomocy gaśnic i/lub hydrantu wewnętrznego - **uwaga: przed użyciem hydrantu wewnętrznego należy odłączyć dopływ prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu;**
- w wyniku zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu w obiekcie następuje odcięcie dopływu prądu do wszystkich obwodów instalacji elektrycznej - za wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia przeciwpożarowe;
- następuje zadziałanie instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego - źródła światła w oprawach osiągają pełną sprawność po upływie 60s.

5.8. Samoczynne urządzenia oddymiające, przeciwpożarowe klapy odcinające, kurtyny przeciwpożarowe.

Samoczynne urządzenia oddymiające klatkę schodową wraz z holem wykonane zgodnie z pkt.7 niniejszych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz w oparciu o postanowienia PN-B-02877-4:2001/Az1. Zasilanie w energię elektryczną w/w urządzeń odbywać się będzie kablem o klasie odporności ogniowej PH90. Przyciski do uruchomienia ręcznego zostały zabudowane na kondygnacji parteru (w pobliżu wejść do obiektu) oraz na ostatniej kondygnacji użytkowej – miejsca usytuowania w/w przycisków zostaną oznakowane zgodnie z wymaganiami Polskich Norm w tym zakresie. Automatyczne uruchomienie urządzeń oddymiających odbywać się będzie poprzez zadziałanie czujek dymu zabudowanych w obrębie klatki schodowej. Urządzenie do oddymiania klatki schodowej sterowane będzie również poprzez system sygnalizacji pożarowej.

W miejscach przejścia kanałów klimatyzacji lub wentylacji przez ściany i stropy oddzielenia pożarowego lub przez elementy wydzielające tzw. pomieszczenia zamknięte zastosowano w tych miejscach przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej odpowiadającej danemu elementowi.

Pomieszczenie szatni zostało zabezpieczone za pomocą opuszczanej automatycznie kurtyny przeciwpożarowej o klasie odporności ogniowej EW30;

Urządzenia wymienione powyżej winny być poddawane okresowej konserwacji co najmniej raz do roku. W ramach konserwacji należy sprawdzić:

- ich stan ogólny,
- fizyczne otwarcie/zamknięcie.

Kopia protokołu z przeprowadzonej konserwacji okresowej powinna być przechowywana na terenie obiektu.

5.9. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Zewnętrzne zaopatrzenie wodne dla obiektu stanowią hydranty zewnętrzne. Woda do zewnętrznego gaszenia pożaru wymagana w sumarycznej ilości 20 dm³/s zapewnia miejska sieć wodociągowa, na której zabudowano hydranty podziemne DN80. Hydranty zlokalizowane są w odległości nieprzekraczającej 75 m – pierwszy hydrant oraz 150 m – drugi hydrant, od

budynku. Nominalna wydajność hydrantów nadziemnych DN80 przy ciśnieniu 0,2 MPa - 10 dm³/s.

Lokalizacja hydrantów zewnętrznych powinna być stosownie oznakowana znakami przestrzennymi.

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądom i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej.

Zakres kontroli powinien obejmować:

- sprawdzenie stanu zasuw odcinających,
- sprawdzenie oznakowania lokalizacji hydrantów,
- sprawdzenie parametrów wydatku i ciśnienia;

6. Wskazania w zakresie bezpieczeństwa pożarowego dla użytkowników obiektu i zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

6.1. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu polegać winno w głównej mierze na eliminowaniu potencjalnych źródeł pożaru.

Oznacza to przede wszystkim konieczność przestrzegania następujących zasad:

- użytkowanie poszczególnych obiektów, pomieszczeń w sposób zgodny z pierwotnymi założeniami projektowymi; wszelkie zmiany w tym zakresie mogą następować wyłącznie po dostosowaniu tych obiektów, pomieszczeń do nowej sytuacji i tym samym do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- utrzymywanie urządzeń i instalacji elektrycznych w stanie pełnej sprawności technicznej,
- poddawanie instalacji elektrycznych okresowym przeglądom i badaniom rezystancji izolacji przewodów oraz skuteczności ochrony przeciwporażeniowej,
- eksploataowanie instalacji elektrycznej z uwzględnieniem dopuszczalnych obciążeń, wynikających z przekrojów przewodów i zastosowanych zabezpieczeń,
- uwzględnianie przy adaptacji i modernizacji poszczególnych obiektów, pomieszczeń wymagań przepisów budowy i eksploatacji urządzeń (instalacji) elektrycznych, zwłaszcza w przypadku podłączania dodatkowych odbiorników energii elektrycznej,
- instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu elektrycznego (wyłączniki, gniazda wtyczkowe itp.) na podłożu niepalnym lub z odpowiednią izolacją od palnego podłoża, uniemożliwiającą jego zapalenie,
- przechowywanie materiałów palnych w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury powyżej 1000C,
- składowanie materiałów palnych tylko w pomieszczeniach przeznaczonych do tego celu; zabronione jest przy tym składowanie ich w pomieszczeniach o dotychczasowym przeznaczeniu biurowym lub innej niż magazynowa funkcji, bez dostosowania tych pomieszczeń do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- bezwzględne przestrzeganie zakazu przechowywania jakichkolwiek materiałów na drogach ewakuacyjnych w poszczególnych obiektach,
- bezwzględne przestrzeganie zakazu przechowywania palnych gazów.

6.2. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

Na terenie obiektu obowiązują wszelkie przepisy i zarządzenia przeciwpożarowe odnoszące się do tego typu obiektów. Znajomość i przestrzeganie tych przepisów jest obowiązkiem wszystkich pracowników.

Na terenie obiektu zabronione jest wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji.

Dodatkowo zabrania się:

- przechowywania cieczy palnych i wybuchowych na drogach komunikacji ogólnej i ewakuacyjnych,
- palenia tytoniu i używania otwartego ognia, za wyjątkiem wyznaczonych miejsc,
- porzucania niedopałków papierosów i zapalek na podłogi lub do koszy na odpadki,

- opróżniania popielniczek do koszy na odpadki bez upewnienia się, czy wszystkie niedopałki są ugaszone,
- używania sprzętu pożarniczego do celów niezwiązanych z ochroną przeciwpożarową,
- utrudniania dostępu do sprzętu pożarniczego, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń elektrycznych, nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji,
- użytkowania prywatnych urządzeń grzewczych,
- eksploatacji uszkodzonych urządzeń i instalacji technicznych,
- używania niezgodnie z instrukcją obsługi lub zasadami eksploatacji urządzeń i instalacji; naprawiania i przeróbek urządzeń lub instalacji bez wymaganych uprawnień i kwalifikacji,
- wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (z użyciem otwartego ognia lub łatwo zapalnych cieczy) bez uzyskania wymaganego zezwolenia,
- zabrania się pozostawiania/używania w pobliżu zgrzewarek oporowo-iskrowych materiałów/substancji palnych ,
- wykonywania innych czynności mogących spowodować pożar,

7. Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia

7.1. Zasady zachowania się pracowników i użytkowników

W każdym stanie zagrożenia należy przestrzegać następujących podstawowych zasad: w miarę posiadanych możliwości powiadomić:

- Państwową Straż Pożarną dzwoniąc pod nr telefonu alarmowego 998 lub 112,
- Kierownika, osobę zastępującą;
- współpracowników;
- ochronę;

Wszelkie działania pracowników powinny być podejmowane w sposób opanowany, bez wprowadzania elementów paniki.

W przypadku małych pożarów (1÷3m²) jednoznacznie zlokalizowanych, należy w pierwszej kolejności podjąć próbę gaszenia przy pomocy gaśnic. Nadrzędnym celem jest zawsze ratowanie zagrożonych osób a dopiero w drugiej kolejności mienia. Powiadomienie osób przebywających w obiekcie o konieczności ewakuacji należy wykonywać w sposób spokojny lecz stanowczy, bez zbędnych komentarzy i uwag na temat zaistniałego zagrożenia. W przypadku braku skuteczności podjętych działań gaśniczych lub objęcia ogniem większej powierzchni (np. całego pomieszczenia czy też całego obiektu) i dalszego rozprzestrzeniania się pożaru, a także w każdej innej sytuacji zaistnienia bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia ludzi, w szczególności w przypadku zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po budynku bez stwierdzenia jego źródła, konieczne jest zarządzanie ewakuacji.

Alarmując Państwową Straż Pożarną drogą telefoniczną należy podać następujące informacje:

- nazwę i adres obiektu,
- określić w miarę możliwości precyzyjnie miejsce zagrożenia,
- rodzaj zagrożenia (np. zadymienie, swąd, płomienie lub inne zjawiska) i w miarę posiadanych informacji jego zasięg,
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Nie należy odkładać słuchawki telefonu przed uzyskaniem potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przez dyspozytora straży pożarnej.

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. 999 lub 112
POLICJĘ	tel. 997 lub 112
POGOTOWIE GAZOWE	tel. 992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	tel. 991
POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE	tel. 994
STRAŻ MIEJSKĄ	tel. 986

Jeżeli zgłoszenia dokonuje się z telefonu komórkowego należy podać nazwę miejscowości, w której ma miejsce pożar lub inne zdarzenie, w celu uniknięcia pomyłki i straty cennych minut w przypadku przekierowania rozmowy na numer alarmowy w innej miejscowości.

7.2. Zasady gaszenia pożaru

Jeżeli źródło ognia jest widoczne należy w zagrożonym rejonie zgromadzić podręczny sprzęt gaśniczy, podjąć próbę uruchomienia go. Należy przy tym pamiętać o konieczności odłączenia energii elektrycznej. Środek gaśniczy należy kierować bezpośrednio na objęte ogniem przedmioty a nie na płomień lub dym.

Jeżeli podejmowane działania przez pracowników obiektu oraz pracowników ochrony nie przynoszą oczekiwanego rezultatu należy ewakuować się w miejsce bezpieczne i poczekać na przybycie jednostek Państwowej Straży Pożarnej.

Sposób gaszenia pożaru przy pomocy gaśnicy przenośnej

	1. Wziąć gaśnicę
	2. Pobiec z gaśnicą w kierunku ognia
	3. W pobliżu ognia uruchomić gaśnicę przez wyciągnięcie zawlecзки i naciśnięcie dźwigni uwalniającej proszek gaśniczy
	4. Strumień proszku skierować w kierunku ognia (na podstawę płomienia) operując strumieniem na całej powierzchni pożaru.

Przykłady postępowania pracowników podczas gaszenia pożaru przy użyciu gaśnic przenośnych

DZIAŁANIE NIEPRAWIDŁOWE	DZIAŁANIE PRAWIDŁOWE	KOMENTARZ
		<p>Podchodź do ognia zawsze zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy)</p>
		<p>Pałące się pionowe powierzchnie – jeśli to możliwe – gaś z góry, w przeciwnym wypadku od dołu do góry</p>
		<p>Użycie jednocześnie kilku gaśnic daje większy efekt gaśniczy</p>
		<p>Zawsze dozoruj miejsce pożaryzyska.</p>

Sposób użycia i gaszenia pożarów przy użyciu hydrantów wewnętrznych

	<p>1. Zerwać plombę, otworzyć drzwiczki</p>
	<p>2. Otworzyć zawór przez obrócenie kółka w lewo</p>
	<p>3. Chwycić prądownicę i pobiec do miejsca pożaru, rozwijając wąż</p>
	<p>4. Strumień skierować w kierunku ognia (na żar, nie na płomień)</p>

Hydrantów nie wolno używać do gaszenia instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Przed hydrantem wewnętrznym powinna być zapewniona dostateczna przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej.

8. Zasady organizacji ewakuacji

8.1. Techniczne warunki ewakuacji

Z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie, powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, uwzględniające w szczególności liczbę osób przebywających w obiekcie, a także jego funkcję, konstrukcję i wymiary oraz zastosowanie techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegające w szczególności na:

- zapewnieniu dostatecznej ilości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- zachowaniu dopuszczalnej długości, szerokości i wysokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;

W związku z tym, iż w obiekcie może przebywać 50 stałych użytkowników Kierownik ma obowiązek przeprowadzenia co najmniej raz na rok ćwiczenia z ewakuacji pracowników.

Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010r w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tj. Dz.U z 2010r nr 109, poz. 719 ze zm.) tj. § 17:

- ust. 1 cyt. wyżej rozporządzenia **„właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien, co najmniej raz na rok przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.**

następnie zgodnie z:

- ust. 4 cyt. wyżej rozporządzenia: **właściciel lub zarządca obiektu ma obowiązek powiadomienia Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Będzinie o terminie przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji, nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.**

8.2. Scenariusz pożarowy

W przypadku powstania pożaru w obiekcie użyteczności publicznej najważniejsze jest zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji. Jednocześnie z uwagi na fakt, iż w budynku tym powstały pożar charakteryzuje się średnim i szybkim rozwojem niezmiernie istotne jest podjęcie działań przez stałych użytkowników budynku, tak aby opanować sytuację pożarową oraz w możliwie najkrótszym czasie opuścić strefę zagrożoną.

Sytuację pożarową opanować mogą także osoby zatrudnione na terenie obiektu, które powinny podjąć próbę ugaznienia ognia przez dostępne hydranty wewnętrzne i/lub gaśnice.

Podanie środka gaśniczego na palący się przedmiot lub materiał spowoduje, iż pożar przestanie rozwiać się z szybkością podaną powyżej.

Z uwagi na fakt, iż obiekt stanowi jedną strefę pożarową przewiduje się jeden algorytm wysterowania urządzeń przeciwpożarowych.

Rozpatrując możliwy scenariusz pożarowy w omawianym wariantcie powstania pożaru należy stwierdzić, iż najbardziej prawdopodobny jest pożar w jednym z pomieszczeń biurowych lub w sali wielofunkcyjnej. W tym wariantcie przewiduje się, iż pożar będzie się

swobodnie rozwijał do momentu jego wykrycia i rozpoczęcia akcji gaśniczej. W przypadku, gdy pożar powstanie w ciągu dnia – zostanie on zauważony najprawdopodobniej przez jednego z pracowników. Jego ugaszenie będzie możliwe przy pomocy gaśnic lub hydrantów wewnętrznych.

W związku z powyższym przewiduje się następujący scenariusz:

- pożar się rozprzestrzenia, dym unosi się ku górze;
- czujka Systemu Sygnalizacji Pożarowej wykrywa pożar i generuje alarm pożarowy I stopnia (około 100s) lub jeden z pracowników, osoba postronna lub pracownik ochrony wciska najbliższy przycisk ROP generowany jest alarm II stopnia;
- CSP sygnalizuje alarm pożarowy I stopnia,
- alarm nie zostaje potwierdzony przez obsługę po 30 sekundach centrala automatycznie generuje alarm II stopnia;
- otrzymanie alarmu zostaje potwierdzone na CSP przez obsługę, obsługa sprawdza prawdziwość alarmu pożarowego, jeśli pożar wystąpił – uruchamia najbliższy przycisk ROP;
- generowany jest alarm II stopnia;
- na skutek wygenerowania alarmu II stopnia CSP (alarm ten generowany jest przez wciśnięcie przycisku ROP lub poprzez upływanie zwłoki czasowej - po alarmie I stopnia) wykonuje następujące sterowania: wyemitowanie przez sygnalizatory akustyczne alarmu pożarowego (dot. całości budynku);
- zatrzymanie pracy central wentylacyjnych i klimatyzacyjnych;
- zwolnienie kontroli dostępu - *w przypadku jej zastosowania*;
- zamknięcie przeciwpożarowych klap odcinających;
- uruchomienie urządzeń oddymiających klatkę schodową wraz z holem,
- opuszczenie kurtyny przeciwpożarowej EW30,
- pracownik podejmuje próbę ugaszenia pożaru przy pomocy gaśnic i/lub hydrantu wewnętrznego - **uwaga: przed użyciem hydrantu wewnętrznego należy odłączyć dopływ prądu przeciwpożarowym wyłącznikiem prądu**;
- w wyniku zadziałania przeciwpożarowego wyłącznika prądu w obiekcie następuje odcięcie dopływu prądu do wszystkich obwodów instalacji elektrycznej - za wyjątkiem obwodów zasilających urządzenia przeciwpożarowe;
- następuje zadziałanie instalacji awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego - źródła światła w oprawach osiągają pełną sprawność po upływie 60s.

8.3. Przebieg ewakuacji

Istotą bezpiecznej ewakuacji jest rozpoczęcie jej we wskazanych momencie oraz w sposób odpowiednio zorganizowany. W tym celu konieczne jest przygotowanie pracowników oraz jego użytkowników do realizacji tego zadania poprzez odpowiednie szkolenie oraz przeprowadzenie próby ewakuacji. Decyzję o rozpoczęciu ewakuacji osób z całego obiektu podejmuje bezpośrednio Kierownik, lub osoba do tego wyznaczona. Wszystkie osoby, które opuszczają budynek powinny gromadzić się w wyznaczonym miejscu na zewnątrz, gdzie następuje policzenie osób ewakuowanych z budynku.

W przypadku zauważenia dymu rozprzestrzeniającego się po budynku, bez stwierdzenia jego źródła lub, jeśli źródło ognia zostało zlokalizowane i obejmuje niewielką powierzchnię, co umożliwi jego likwidację gaśnicą, ewakuacja nie jest konieczna. W takiej sytuacji konieczne jest natomiast podjęcie zdecydowanych działań gaśniczych, jednakże bez wprowadzenia elementów sprzyjających rozwojowi paniki.

Ewakuacja powinna obejmować wszystkie osoby przebywające w budynku. W przypadku silnego zadymienia i braku możliwości poruszania się należy pozostać wewnątrz pomieszczeń i oczekiwać na pomoc jednostek ratowniczych. Bezwzględnie należy zachować spokój. Po opuszczeniu obiektu należy dokonać przeliczenia ewakuowanych ludzi i w przypadku braku osób oraz podejrzenia, iż mogą one przebywać w budynku należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie strażaka dowodzącego akcją ratowniczo-gaśniczą. Ewakuację można zakończyć wyłącznie na jego polecenie.

8.4. Sposób ewakuacji na wypadek pożaru

Alarm ewakuacyjny zarządza Kierownik lub osoba wyznaczona przez kierownika w czasie jego nieobecności. W sytuacji wystąpienia pożaru, Kierownik powiadamia Straż Pożarną.

Ewakuacja poszczególnych stref obiektu:

- Piwnica:
 - Pracownicy przebywający w pomieszczeniach, ewakuują się schodami na parter skąd wyjściem ewakuacyjnym opuszczają budynek i udają się w wyznaczone miejsce zbiórki do ewakuacji.
- Parter:
 - Pracownicy przebywający w obiekcie, ewakuują się najbliższym wyjściem ewakuacyjnym i po opuszczeniu budynku udają się do wyznaczone miejsce zbiórki do ewakuacji.
- I piętro:
 - Pracownicy przebywający w pomieszczeniach biurowych oraz sanitarnych na I piętrze, ewakuują się schodami na parter skąd wyjściem ewakuacyjnym opuszczają budynek i udają się w wyznaczone miejsce zbiórki do ewakuacji.).

8.5. Obowiązki pracowników w przypadku wystąpienia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia

Obowiązki Kierownika lub osoby wyznaczonej przez kierownika:

- w razie potrzeby podjęcie decyzji o ewakuacji;
- organizacji ewakuacji z obiektu;
- organizacja i koordynacja ewentualnej akcji gaśniczej z wykorzystaniem hydrantów wewnętrznych i gaśnic;
- powiadomienie służb ratunkowych (Straż Pożarna, Pogotowie, Policja);
- organizacja zabezpieczenia dokumentów budynku i przygotowanie do ewentualnej ewakuacji;
- zbieranie informacji o sytuacji w obiekcie oraz danych z miejsca zbiórki;
- przekazanie informacji przybyłemu na miejsce dowódcy, który przejmuje kierowanie akcją ratunkową;
- przejście protokolarne budynku, po zakończonej akcji ratowniczo-gaśniczej;

Obowiązki osób funkcyjnych:

- po ogłoszeniu komunikatu o ewakuacji, nakazać pracownikom zabrać swoje rzeczy oraz zamknąć okna;

- sprawdzić stan osobowy pracowników przez rozpoczęciem i po zakończeniu ewakuacji – uwagi przekazać Kierownikowi lub osobie wyznaczonej przez kierownika;
- wyprowadzić słuchaczy, pracowników i klatkę schodową przez wyznaczone wyjście ewakuacyjne na miejsce zbiórki; zamknąć za sobą drzwi z pomieszczeń;
- w rejonie zbiórki sprawdzić ilość pracowników i ich stan zdrowia; w przypadku braku osób lub stwierdzonego urazu natychmiast przekazać informację Kierownikowi lub osobie wyznaczonej przez kierownika;
- realizować polecenia Kierownika oraz osoby wyznaczonej przez kierownika kierujących ewakuacją na poszczególnych kondygnacjach;

Obowiązki pracowników administracji:

- zabezpieczenie dokumentów i przygotowanie do ewentualnej ewakuacji (w razie potrzeb);
- realizacji bieżących poleceń Kierownika lub osoby wyznaczonej przez kierownika;
- po zakończeniu realizacji nałożonych obowiązków opuścić budynek i udać się w rejon zbiórki na zewnątrz obiektu;

Obowiązki pozostałych pracowników:

- uruchomienie sygnału alarmowego;
- otworzyć dostępne wyjścia ewakuacyjne i zablokować skrzydła drzwiowe w tych wyjściach;
- w przypadku pożaru o niewielkich rozmiarach, w razie możliwości przystąpić do gaszenia z użyciem dostępnych gaśnic i hydrantów;
- przygotować klucze do pomieszczeń w razie potrzeb Kierującego Akcją Ratowniczą;
- po zakończeniu realizacji nałożonych obowiązków oraz poleceń Kierującego Akcją Ratowniczą opuścić budynek i udać się w rejon zbiórki na zewnątrz obiektu;

9. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

9.1. Zasady zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Wprowadza się instrukcję zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym na terenie danego obiektu. Instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz określenie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego takich prac.

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy rozumieć wszelkie prace, które nie są przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone są poza wyznaczonymi do tego celu miejscami jak:

- prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektu i na przyległym do niego terenie, gdzie występują materiały palne lub które posiadają konstrukcję palną;
- prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy palnych i wybuchowych;

Do prac takich zalicza się w szczególności wszelkie prace z otwartym ogniem, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.:

- spawanie, cięcie gazowe i elektryczne;
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów z substancjami palnymi;
- podgrzewanie lepiku i smoły itp.;
- rozniecanie ognisk;
- używanie materiałów pirotechnicznych;
- wszelkie prace związane ze stosowaniem gazów, cieczy i pyłów, przy których mogą powstać mieszaniny wybuchowe:
 - stosowanie tych pyłów do malowania, lakierowania, klejenia, mycia, nasycania;
 - usuwanie pozostałości tych substancji ze stanowiska pracy;

Postanowienia Instrukcji obowiązują także wszystkich pracowników przedsiębiorstw i firm zewnętrznych na terenie obiektu. Obowiązek zapoznania pracowników, o których mowa powyżej, z treścią Instrukcji należy do osób zatrudniających tych pracowników i zawierających umowy dotyczące wykonania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym. Postanowienia niniejszej Instrukcji powinny stanowić integralną część umów dotyczących w/w. prac.

Postanowienia zawarte w Instrukcji nie naruszają przepisów szczegółowych, dotyczących ochrony przeciwpożarowej oraz innych przepisów i aktów normatywnych.

9.2. Organizacja prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Niniejsza Instrukcja ma na celu określenie obowiązków i odpowiedzialności pracowników za zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Do przestrzegania postanowień Instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio w wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz pracownicy nadzorujący przebieg tych prac.

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym mogą być wykonywane na terenie obiektu pod warunkiem spełnienia wymagań z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązujących przed i w trakcie ich wykonywania oraz po zakończeniu prac.

Wymagania, o których mowa poniżej ustalane są w protokole – każdorazowo przed rozpoczęciem prac, w oparciu o postanowienia Instrukcji oraz przepisy szczegółowe.

Protokół powinien określać warunki prowadzenia prac, należy go sporządzać w 2 egzemplarzach. Przystąpienie do prac pożarowo niebezpiecznych nastąpić może po dokonaniu n/w zabezpieczeń oraz wskazaniu osób odpowiedzialnych za nadzór nad bezpieczeństwem pożarowym w rejonie wykonywanych prac.

Po zakończeniu prac całość dokumentacji przechowuje pracownik odpowiedzialny za prace niebezpieczne pod względem pożarowym.

9.3. Wytyczne zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, mogących spowodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu Kierownik lub osoba przez niego wyznaczona jest zobowiązana:

- ocenić zagrożenie pożarowe w miejscu, w którym prace będą wykonywane;
- ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu;
- wskazać osoby odpowiedzialne za odpowiednie przygotowanie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy;
- zapewnić wykonywanie prac wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje;
- zaznajomić osoby wykonujące prace z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z przedsięwzięciami mającymi na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

Przygotowanie budynku, pomieszczeń i rejonu do prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym polega na:

- oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń;
- odsunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych;
- zabezpieczeniu np. przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich materiałów i urządzeń palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich arkuszami blachy, płytami gipsowymi;
- sprawdzeniu, czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie na skutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych zabezpieczeń;
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac;
- zabezpieczeniu przed rozpryskami spawalniczymi lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia spowodowanego pracami niebezpiecznymi pod względem pożarowym;
- sprawdzeniu czy w miejscu planowanych prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych;
- przygotowaniu w miejscu dokonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym m.in.:

- napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.;
- materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych do zabezpieczenia toku prac;
- niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężeń par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac;
- gaśnic;
- zapewnienie stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsca prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, przy użyciu cieczy, gazów i pyłów mogących tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, należy przestrzegać następujących zasad:

- na stanowisku pracy mogą znajdować się stosowane tam ciecze, gazy i pyły palne w ilości niezbędnej do prowadzenia prac z zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości pracy danej zmiany;
- zapas substancji znajdującej się na stanowisku pracy powinien być przechowywany w niepalnych (lub innych dopuszczalnych) nietłukących się i szczelnych opakowaniach ustawionych w odległości co najmniej 1m od źródeł wydzielania ciepła;
- zabronione jest pozostawianie i przechowywanie zbędnych materiałów palnych i przedmiotów niewykorzystywanych do wykonania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- pozostawianie opróżnionych opakowań na stanowiskach pracy jest zabronione;
- po zakończeniu prac wszystkie naczynia i pojemniki należy szczelnie zamknąć lub zabezpieczyć w inny sposób przed emisją do otoczenia znajdujących się w nich substancji tworzących z powietrzem mieszaniny wybuchowe;
- należy na bieżąco usuwać w miarę gromadzenia się wszelkiego rodzaju odpady związane z prowadzeniem prac (np. resztki cieczy palnych, zużyte szmaty i ściściwo, wióry), składować je w przeznaczonych do tego celu pojemnikach i wynosić na zewnątrz obiektu w wyznaczone miejsce;
- ciecze, gazy i pyły oraz ich pozostałości nie powinny zalegać na urządzeniach, stanowiskach pracy, na przewodach instalacji elektrycznej i na podłożu;
- we wszystkich pomieszczeniach (strefach), w których do prowadzenia prac używane lub przechowywane są ciecze, gazy i pyły mogące tworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe, zabronione jest stosowanie otwartego ognia, palenie tytoniu oraz używanie narzędzi i innych przedmiotów mogących powodować iskrzenie;
- zabrania się prowadzenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym z użyciem otwartego ognia oraz eksploatacji urządzeń elektrycznych bez stosownych atestów w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonano inne prace związane z użyciem łatwopalnych cieczy lub palnych gazów. Prace takie mogą być wykonywane wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości;
- podgrzewanie substancji niebezpiecznych pożarowo w naczyniach i urządzeniach do tego celu nieprzeznaczonych jest zabronione.

Miejsca wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy wyposażyć w gaśnice w ilości i rodzaju umożliwiającym likwidację wszystkich źródeł pożaru. Do zabezpieczania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym nie należy wykorzystywać gaśnic będących na wyposażeniu obiektu, samowolnie ich przemieszczać i lokalizować poza miejscami oznakowanymi. Podmioty wykonujące usługi w tym zakresie powinny zadbać o

zabezpieczenie prac własnym sprzętem – niezbędnym minimum jest gaśnica proszkowa GP-6X do gaszenia grup pożarów ABC, koc gaśniczy oraz wiadro z wodą.

Po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym w danym pomieszczeniu i pomieszczeniach sąsiadujących należy przeprowadzić kontrolę, mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru oraz sprawdzić sprzęt (np. spawalniczy), czy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrolę taką należy ponowić po upływie 1, 2 i 4 godzin, a następnie 8 godzin, licząc od czasu zakończenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym (czasokres i ilość kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac, w zależności od stopnia zagrożenia).

Prace niebezpieczne pod względem pożarowym powinny wykonywane być wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje, zaś sprzęt używany do wykonania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

Butle ze sprężonymi gazami mogą znajdować się na terenie obiektu wyłącznie w okresie prac i pod stałym nadzorem.

W przypadku prowadzenia prac spawalniczych na wysokości, butli z gazem palnym nie należy ustawiać w rejonie bezpośredniego oddziaływania spadających rozprysków spawalniczych.

Osoba, która otrzymała pisemne upoważnienie od Kierownika do sprawowania nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pod względem pożarowym powinna w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników, dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, budowy lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac;
- sprawdzić zabezpieczenia przeciwpożarowe stanowisk, na których będą prowadzone prace niebezpieczne pod względem pożarowym oraz wydać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości;
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości;
- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pod względem pożarowym należy w szczególności:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania i rozprzestrzeniania pożaru;
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac;
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi gaśnic oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac niebezpiecznych pod względem pożarowym;
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych;
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,

- rozpoczęcie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia, względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac;
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla danego rodzaju prac;
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu;
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia ugaszonego w czasie wykonywania prac niebezpiecznych;
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu prac stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac nie zainicjowano pożaru, wykonanie wszelkich poleceń związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

Powyższe ustalenia nie dotyczą przypadków remontów kapitalnych i prac o dużym zakresie, związanych z czasowym (protokolarnym) przekazaniem budynku lub jego części wykonawcy prac i wyłączeniem go z eksploatacji. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo obiektu przejmuje wówczas wykonawca robót.

10. Sposoby zaznajomienia użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz z przepisami przeciwpożarowymi.

10.1. Szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Wszyscy stali użytkownicy obiektu (pracownicy) powinni być zapoznawani w ramach szkolenia wstępnego z podstawowymi przepisami przeciwpożarowymi, zwłaszcza z zasadami postępowania na wypadek pożaru i prowadzenia ewakuacji. Wiadomości te powinny być aktualizowane i poszerzane w trakcie szkoleń okresowych jako szkolenie łączone ze szkoleniem w dziedzinie bhp lub szkolenie osobne. Niniejsza instrukcja jest bazą podstawowych wiadomości, które winny być przekazywane pracownikom w zakresie ochrony przeciwpożarowej obiektu, w którym wykonują pracę.

Częstotliwość szkoleń należy zwiększyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian organizacyjno-technicznych lub w przypadku stwierdzenia braku znajomości przedmiotowych zagadnień wśród pracowników. Szkolenie pracowników powinno być prowadzone przez specjalistę z zakresu profilaktyki pożarowej posiadającego kwalifikacje zgodnie z wymaganiami zawartymi w *ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 961) zgodnie z Art. 4 ust.2a i 2b w związku z art. 4 ust 2, według opracowanego doraźnie programu, stosownie do występujących potrzeb. Udział w szkoleniu w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest obowiązkiem każdego pracownika.

Ustala się następujące szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej:

- Instruktażowe wstępne:
 - Szkolenie instruktażowe wstępne przeprowadzane jest przed przystąpieniem danej osoby do pracy, lecz nie później niż w pierwszym dniu zatrudnienia. Po przeprowadzeniu szkolenia jego uczestnik podpisuje oświadczenie według podanego wzoru – załącznik nr 2, które dołącza się do jego akt osobowych;
- Podstawowe (okresowe):
 - Szkolenie podstawowe przeprowadza się dla pracowników na czas nieokreślony, co najmniej raz na 3 lata. Szkolenie należy każdorazowo powtórzyć w przypadku wprowadzenia istotnych zmian w układzie funkcjonalnym obiektu lub w przypadku stwierdzenia nieznajomości przepisów przez pracowników. Możliwe jest prowadzenie tego typu szkolenia w ramach szkoleń okresowych i łączenie go z zajęciami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Szkolenie to prowadzi pracownik ds. ochrony przeciwpożarowej. Ukończenie szkolenia podstawowego (okresowego) potwierdza się wydaniem zaświadczenia, którego kopię dołącza się do akt osobowych.

Szkolenie przeciwpożarowe może prowadzić tylko osoba posiadająca uprawnienia określone w ustawie o ochronie przeciwpożarowej.

Ramowy program szkolenia.

Lp.	Tematyka szkolenia	Ilość godzin
1.	Zagrożenia pożarowe jakie mogą wystąpić w pomieszczeniach zakładu pracy lub w sytuacjach, które są typowe dla realizowanych przez pracowników obowiązków służbowych. Przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów.	1,0
2.	Zadania i obowiązki pracowników.	0,5
3.	Zadania i obowiązki pracowników w przypadku powstania pożaru, w tym: sposoby alarmowania, organizacja akcji gaśniczej i ratowniczej, zachowanie się po przybyciu jednostki straży pożarnej, zabezpieczenie mienia i miejsca pożaru.	1,5
4.	Ewakuacja ludzi, drogi i środki ewakuacyjne.	1,0
5.	Podręczny sprzęt gaśniczy i urządzenia gaśnicze (rodzaje), środki gaśnicze.	0,5
6.	Znajomość praktycznego użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.	0,5
Razem:		5 godzin

Zapoznanie pracowników z treścią instrukcji bezpieczeństwa pożarowego:

- wszyscy pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj wykonywanej pracy zobowiązani są do zapoznania się z treścią Instrukcji i przestrzegania zawartych w niej ustaleń.
- zapoznanie się z Instrukcją pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem – wzór oświadczenia stanowi załącznik nr.1, oświadczenie to należy włączyć do akt osobowych pracownika.
- postanowienia Instrukcji obowiązują również pracowników firm i osoby prowadzące działalność lub wykonujące prace na terenie obiektu. Obowiązek zapoznania w/w osób z postanowieniami Instrukcji należy do działu kadr lub wyznaczonego pracownika.

Niniejsza Instrukcja nie zwalnia od konieczności przestrzegania wymagań ochrony przeciwpożarowej określonych w przepisach szczególnych, wewnętrznych zarządzeniach, zaleceniach upoważnionych organów kontrolnych itp.

11. Uwagi i wnioski

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO POWINNA BYĆ PODDAWANA OKRESOWEJ AKTUALIZACJI, CO NAJMNIJ RAZ NA DWA LATA, A TAKŻE PO TAKICH ZMIANACH SPOSOBU UŻYTKOWANIA OBIEKTU, KTÓRE WPŁYWAJĄ NA ZMIANĘ WARUNKÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

12. Wykaz przepisów przeciwpożarowych

Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa pożarowego została opracowana w oparciu o udostępnioną dokumentację techniczną, wizję lokalną oraz aktualnie obowiązujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 961),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1186),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj. Dz. U. z 2019r. poz. 1065),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 109, poz. 719),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 124, poz. 1030),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 grudnia 2015r. w sprawie uzgodnienia projektu budowlanego pod względem ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2015r. poz. 2117).

Pomocniczo, na zasadach wiedzy technicznej zastosowano:

- PN-86/E-05003.01 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Wymagania ogólne.
- PN-IEC-61024-1:2001 Ochrona odgromowa obiektów budowlanych. Ochrona podstawowa.
- PN-ISO 7010:2012E Symbole graficzne Barwy Bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.
- PN-N-01256.01:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
- PN-N-01256.02:1992 Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- PN-N-01256-4: 1997/Az1:2003 Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.

13. Załączniki

- Oświadczenie o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego.
- Oświadczenie o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego.
- Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.
- Znaki ewakuacyjne.
- Znaki ochrony przeciwpożarowej.
- Techniczne środki ochrony przeciwpożarowej.
- Instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.
- Graficzny plan obiektów.

13.1. Oświadczenie o zapoznaniu się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego**W Z Ó R**.....
(nazwisko i imię, stanowisko).....
(pieczętka zakładu pracy)**O Ś W I A D C Z E N I E**

Niniejszym oświadczam, że zapoznałem (am) się z postanowieniami zawartymi w Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego Budynek Centrum Społeczno-Kulturalnego w Czeladzi, ul. Trznadla 1.

....., dnia

.....
(podpis pracownika)

13.2. Oświadczenie o odbyciu szkolenia przeciwpożarowego

W Z Ó R

.....

.....

(nazwisko i imię, stanowisko)

(pieczętka zakładu pracy)

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że zostałem (am) zapoznany (a) z:

Przepisami przeciwpożarowymi, rozmieszczeniem, zasadami użycia podręcznego sprzętu gaśniczego, środkami alarmowania, drogami i sposobami ewakuacji, zagrożeniami pożarowymi występującymi na moim stanowisku pracy, obowiązkami w zakresie zapobiegania pożarom i postępowania na wypadek powstania pożaru.

....., dnia

.....

(podpis pracownika)

.....

(podpis osoby szkolącej)

13.3. Protokół zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym

W Z Ó R

**PROTOKÓŁ ZABEZPIECZENIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH
POD WZGLĘDEM POŻAROWYM**

Miejsce pracy.....

Rodzaj pracy.....

Czas pracy, dnia..... od godz. do godz.

Zagrożenie pożarowe, wybuchowe w miejscu pracy

.....

.....

Sposób zabezpieczenia przed możliwością powstania pożaru

.....

.....

Przeciwożarowe środki zabezpieczenia (rodzaj i ilość gaśnic).....

.....

.....

Sposób alarmowania w przypadku powstania zagrożenia

.....

.....

Odpowiedzialni za przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających
i zabezpieczenia toku prac spawalniczych.....

.....

9. Dodatkowe informacje i uwagi

.....

10. Zezwalam na rozpoczęcie robót

(podpis osoby odpowiedzialnej)

Prace zakończono dnia..... godz.

(podpis wykonawcy)

13.4. Znaki ewakuacyjne

	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Wyjście Ewakuacyjne”</p>
	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego”</p>
	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego”</p>
	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego”</p>
	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego”</p>
	<p>Według ISO 7010</p>	<p>Znak „Miejsce zbiórki do ewakuacji” - oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji</p>

13.5. Znaki ochrony przeciwpożarowej

	Według ISO 7010	Znak „Hydrant Wewnętrzny” - wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy
	Według ISO 7010	Znak „Gaśnica” - wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica
	Według ISO 7010	Znak „Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej” - wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy
	Według ISO 7010	Znak „Alarm pożarowy” - wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy

13.6. Techniczne środki ochrony przeciwpożarowej

	Według Normy PN-97/N-01256/04	Znak „Hydrant zewnętrzny”
	Według Normy PN-97/N-01256/04	Znak „Przeciwpożarowy wyłącznik prądu”
	Według Normy PN-97/N-01256/04	Znak „Kurek główny instalacji gazowej”

13.7. Instrukcja postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA BUDYNEK CENTRUM SPOŁECZNO-KULTURALNEGO, UL. TRZNADLA 1, CZELADŹ

I. ALARMOWANIE

Każdy kto zauważył pożar lub inne zagrożenie, albo uzyskał informację o pożarze (innym zagrożeniu) obowiązany jest zachować spokój i nie dopuszczając do paniki natychmiast:

- zaalarmować osoby znajdujące się w strefie zagrożenia
- powiadomić Państwową Straż Pożarną - dzwoniąc pod nr tel. 998 lub 112, podając następujące informacje:
 - gdzie powstało zdarzenie – dokładny adres, nazwę obiektu,
 - co się pali lub jakie jest inne zagrożenie,
 - czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne lub poszkodowane,
 - drogę dojazdu,
 - numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje imię i nazwisko.

Nie należy odkładać słuchawki telefonu przed uzyskaniem potwierdzenia przyjęcia meldunku od dyspozytora straży!

W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

POGOTOWIE RATUNKOWE	tel. 999
POLICJĘ	tel. 997
POGOTOWIE GAZOWE	tel. 992
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	tel. 991
POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE	tel. 994
STRAŻ MIEJSKĄ	tel. 986

UWAGA!!! Jeżeli zgłoszenia dokonuje się z telefonu komórkowego należy podać nazwę miejscowości, w której ma miejsce pożar lub inne zdarzenie, w celu uniknięcia pomyłki i straty cennych minut w przypadku przekierowania rozmowy na numer alarmowy w innej miejscowości.

II. AKCJA RATOWNICZA – GAŚNICZA

- Równocześnie z alarmowaniem należy, w miarę możliwości przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy znajdujących się w pobliżu gaśnic.
- Do czasu przybycia jednostek Państwowej Straży Pożarnej akcją kieruje Właściciel/najemca, a w razie nieobecności – inne osoby do tego przygotowane lub najbardziej energiczne i opanowane.
- Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczej powinna pamiętać, że:
 - w pierwszej kolejności ratuje się zagrożone życie ludzkie,
 - należy przeciwdziałać panice wśród osób przebywających w obiekcie, wzywając do zachowania spokoju i informując o drogach ewakuacji oraz roztaczać opiekę nad potrzebującymi pomocy,
 - wchodząc do pomieszczeń i stref zadymionych przyjmować pozycję pochyloną (jak najbliższą podłogi) oraz zabezpieczyć drogi oddechowe prostymi środkami (np. wilgotną chustką),
 - należy wyłączyć dopływ prądu elektrycznego za pomocą wyłącznika prądu znajdującego się przy wartowni; **nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem**

III. EWAKUACJA

W przypadku ogłoszenia alarmu każda osoba korzystająca z obiektu powinna:

- zachować spokój, nie wywoływać paniki,
- podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczą lub osoby zarządzającej (osoby odpowiedzialnej),
- opuścić obiekt drogami i wyjściami ewakuacyjnymi wskazanymi przez pracowników lub zgodnie z oznakowanymi szlakami komunikacyjnymi,
- udzielić pomocy innym, potrzebującym osobom (m.in. dzieciom i osobom niepełnosprawnym).

Wszyscy pracownicy oraz osoby korzystające z obiektu, z chwilą przybycia jednostki ratowniczo-gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej, zobowiązani są do podporządkowania się dowódcy tej jednostki.

ZATWIERDZAM DO STOSOWANIA:

Czeladź, Wrzesień 2020 r.